

הלבבות מעילה פרק ז

א. מי ששגג ולקח הקדש או מעות הקדש, ונתנו לשליח להוציאו בתורת חלין אם עשה השליח שליחותו, המשלח הוא שמעל; ואם לא עשה שליחותו, אלא עשה השליח מדעת עצמו השליח הוא שמעל.

ב. כיצד: בעל הבית שאמר לשלוחו תן לי מאותו בשר לאורחין, הלך ונתן להן כפר, או שאמר לו תן להן כפר, ונתן להן בשר, אמר לשלוחו הבא לי מן החלון, והביא לו מן המגדל, או שאמר לו הבא מן המגדל, והביא מן החלון השליח מעל; וכן כל כיוצא בזה.

ג. הלך השליח והביא מן החלון, כמו שאמר לו אף על פי שאמר השולח, לא היה בלבי שייביא אלא מן המגדל בעל הבית מעל: שהרי עשה שליחות מאמרו, ודברים שבלב אינן דברים. ואפלו היה השליח חרש או שוטה או קטן, שאין להן שליחות אם עשו כמאמרו, בעל הבית מעל; ואם לא עשו שליחותו, בעל הבית פטור.

ד. אמר לשלוחו תן לאורחי חתכה שלבשר, הלך השליח ואמר להן טלו שתיים שתיים בעל הבית מעל, שהרי נעשה דברו; והשליח פטור מפני שהוא מוסיף על שליחות בעל הבית, ולא עקר את השליחות. אבל אם אמר להם השליח, טלו שתיים שתיים מדעתי שניהן מעלו. נטלו האורחין שלוש שלוש אף האורחין מעלו, מפני שכל אחד מהן עשה שליחות חברו והוסיף מדעתו: נמצא חברו חייב לפי שנעשו דבריו, ולא נעקרה השליחות; והוא חייב, על זה שהוסיף מדעתו.

ה. במה דברים אמורים, בשהיו החתכות מקדשי בדק הבית. אבל אם היו בשר עולה וכיוצא בו, לא מעל אלא האוכל בלבד: שהרי הוא חייב באסור אחר, יתר על המעילה; ובכל התורה פלה אין שליח לדבר עברה, אלא במעילה לבדה שלא יתערב עמה אסור אחר.

ו. הנותן פרוטת הקדש לשלוחו ואמר לו, הבא לי בחציה גרות ובחציה פתילות, הלך והביא בכלה גרות, או בכלה פתילות, או שאמר לו, הבא לי בכלה גרות, או בכלה פתילות, הלך והביא בחציה גרות ובחציה פתילות שניהן פטורין: בעל הבית לא מעל, שהרי לא נעשת שליחותו בפרוטה; והשליח לא מעל, שהרי לא עקר שליחותו בפרוטה.

ז. אבל אם אמר לו, הבא לי בחציה גרות ממקום פלוני, ובחציה פתילות ממקום פלוני, והלך והביא גרות ממקום פתילות, ופתילות ממקום גרות השליח מעל.

ח. נתן לו שתי פרוטות ואמר לו, הבא לי אתרוג, והלך והביא לו בפרוטה אתרוג ובפרוטה רמון השליח מעל, ובעל הבית פטור: שהרי שלחו לקנות לו אתרוג ששווה שתי פרוטות; לפיכך אם היה האתרוג שהביא לו בפרוטה, שווה שתי פרוטות שניהן מעלו.

ט. השולח פרוטה ביד שלוחו לקנות לו בה חפץ, ונזכר בעל הבית שהיא הקדש, קדם שתגיע ליד החנוני השליח מעל, שהוא שוגג; ובעל הבית כבר נזכר, ואין המזיד חייב בקרבן

מְעִילָה, כְּמוֹ שְׂבָאֲרָנוּ. נִזְכֵּר אֶף הַשְּׁלִיחַ, וַיֵּדַע שֶׁהִיא הַקֹּדֶשׁ,
קֹדֶם שֶׁתִּגִּיעַ לַחֲנוּנִי שְׁנִיָּהּ פְּטוּרִין מִקְרָבָן מְעִילָה; וְהַחֲנוּנִי
חַיֵּב, כְּשִׁיּוּצִיא אוֹתָהּ פְּרוּטָה שְׁנַתְּעַרְבָה בְּמַעֲוֹתָיו שֶׁהָרִי הוּא
שׁוֹגֵג.

י. הוֹדִיעוּ לַחֲנוּנִי שֶׁפְּרוּטָה שְׁנַתְּנוּ לוֹ הַקֹּדֶשׁ שְׁלִשְׁתָּן פְּטוּרִין,
וְנִתְּפָס הַמָּקוֹחַ לַהֲקֹדֶשׁ. וְכִיצַד יַעֲשֶׂה כְּדִי לְהַצִּיל הַחֲנוּנִי מִן
הַחֲטָא, עַד שִׁיְהִיָּה מִתּוֹר לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּכָל הַמַּעֲוֹת: נוֹטֵל פְּרוּטָה
שְׁלַחְלִין אוֹ כָּלִי כָּל שֶׁהוּא וְאוֹמֵר, פְּרוּטָה שְׁלַהֲקֹדֶשׁ בְּכָל מָקוֹם
שֶׁהִיא מְחַלֶּלֶת עַל זֶה; וְתַעֲשֶׂה אוֹתָהּ פְּרוּטָה אוֹ הַכָּלִי הַקֹּדֶשׁ,
וַיִּתֵּר הַחֲנוּנִי לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּכָל הַמַּעֲוֹת.

יא. וְכֵן פְּרוּטָה שְׁלַהֲקֹדֶשׁ שְׁנַתְּעַרְבָה בְּכָל הַפִּיס, אוֹ שְׂאֵמֵר
פְּרוּטָה בְּכִיס זֶה הַקֹּדֶשׁ מְחַלֵּל אוֹתָהּ, וְאַחֵר כֶּף יִשְׁתַּמֵּשׁ בְּכִיס;
וְאִם הוֹצִיא, וְלֹא חָלַל לֹא מַעַל, עַד שִׁיּוּצִיא אֶת כָּל הַכִּיס.

יב. אָמַר כִּיס מִפִּיסֵי הַקֹּדֶשׁ, וְשׁוֹר מִשְׁוֹרֵי הַקֹּדֶשׁ מוֹעֲלִין בְּכָלֵן,
וּמוֹעֲלִין בְּמִקְצָתָן. כִּיצַד עוֹשֶׂה: מְבִיא אֶת הַגְּדוֹל שֶׁבָּהֶם וְאוֹמֵר,
אִם הַקֹּדֶשׁ הוּא, הָרִי הוּא הַקֹּדֶשׁ, וְאִם לֹאוֹ, הַהֲקֹדֶשׁ בְּכָל מָקוֹם
שֶׁהוּא מְחַלֵּל עַל זֶה; וַיִּהְיֶה בִקְטָן.

יג. הַמוֹעֵל בְּפָחוֹת מִשְׁוֹה פְּרוּטָה, בֵּין בְּזֶדוֹן בֵּין בְּשִׁגְגָה מְשַׁלֵּם
אֶת הַקֶּרֶן; וְאִינוּ חַיֵּב חֲמֵשׁ, וְלֹא קֶרֶבֶן. וַיִּרְאֶה לִי שְׂאִינוּ לֹקֶה
עַל פָּחוֹת מִשְׁוֹה פְּרוּטָה, אִם הִיָּה מִזִּיד.

יד. הַמִּפְקִיד מַעֲוֹת אֲצֵל בַּעַל הַבֵּית, וְנִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶן וְהוֹצִיאָן בַּעַל
הַבֵּית מַעַל: שֶׁהָרִי אֵין לוֹ רִשּׁוֹת לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶן, וּבַעַל הַפְּקֻדוֹן
לֹא הִרְשָׁהוּ. הַפְּקִידָן אֲצֵל שְׁלַחְנִי אוֹ חֲנוּנִי, וְלֹא הָיוּ חֲתוּמִין
וְלֹא קְשׁוּרִין קֶשֶׁר מִשְׁנָה הוֹאִיל וַיֵּשׁ לוֹ רִשּׁוֹת מִן הַדִּין לְהַשְׁתַּמֵּשׁ
בָּהֶן אִם הוֹצִיאָן, שְׁנִיָּהּ פְּטוּרִין: בַּעַל הַפְּקֻדוֹן פְּטוּר, שֶׁהָרִי לֹא
אָמַר לוֹ הַשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶן; וְהַחֲנוּנִי פְּטוּר מִפְּנֵי שְׂאִינָן קְשׁוּרִין קֶשֶׁר
מִשְׁנָה וְלֹא חֲתוּמִין, וְכֹאֵלוּ הַשְׁתַּמֵּשׁ בְּרִשּׁוֹת.

טו. הָאִשָּׁה שֶׁהִכְנִיסָה מַעֲוֹת שְׁלַהֲקֹדֶשׁ לְבַעֲלָהּ, אוֹ שֶׁהִקְדִּישׁ
מִוְרִישָׁהּ וּמֵת וּנְפְלוּ לָהּ הַקֹּדֶשׁוֹת בִּירְשָׁהּ לְכְשִׁיּוּצִיא הַבַּעַל
הַמַּעֲוֹת בַּחֲפָצָיו, יִמַּעַל.